

kan Retsplejens Omordning meget let blive ringere end den nuværende Tilſtand, i Steedet for at det ſkulde være et Fremſkridt. Vi vilde ſaa Offentlighed, Mundtlighed og mange Behageligheder og Beſtemmeligheder, men Retfærdigheden vil ligge under i Danmark, og det er dog det vigtigſte for Retsplejen at pleje Retfærdighed, at ſtaffe Borgerne Ret. Der foreligger nu for Tinget et andet Forſlag, ſom vel ikke er til Behandling i Dag, men jeg tør dog maatte berøre det med et Par Ord. Det er det Forſlag, ſom er indbragt af det ærede Medlem fra Præſto Amts 3dje Valgkrets (Leth). Det gaar ud paa, at Nævningerne ſhulde vælges af Sogneraad og Byraad og ſtaar ſelvfølgelig her langt over den meget ærede Miniſters Forſlag. Hvad ſærlig Sogneraadene angaar, da kunne vi viſtnok alle være enige om, at uagtet Valgmaaden til dem er indskrænket paa den os velbekendte Maade, ere de dog — ved Siden af Folketinget — den eneſte demokratiſke Inſtitution, ſom findes her i Danmark. Det har udviklet ſig ſaaledes, og alt tegner til, at det vil blive ved at være ſaaledes, ſamtidig med at der ved Valgmaaden er ſikret, at der er et konſervativt Element deri, ſom maa kunne hde Mænd fra den Side den Garanti, de kunne ønske. Hvad derimod Byraadene ſaavel i København ſom i Købstæderne angaar, da gælder ikke det ſamme. Ved Nævningevalg, ſom foretages af Vorrepræſentationen i København, vil hele Underklaſſen i København være udelukket fra Udgang til at blive Nævninger, ubetinget, maatte med Undtagelſe af en Del Klienter; af Arbejdere vil f. Eks. ikke nogen kunne blive Nævning, maatte undtagen dem, der høre til „Arbejdernes Børn“, men det er jo ogsaa en Klientforening. Og hvad Købstæderne angaar, er til en vis Grad det ſamme Tilfældet. Derfor antager jeg, at man ikke vil kunne ſlaa ſig til Laals med, at overlade navnlig her i København og i det hele taget i Købstæderne Udtagelſen af Nævninger til Byraadene. Jeg ſkal ikke udtale mig nærmere derom, da ſaadanne Enkeltheder ikke ligge for, men jeg har Lejlighedsvis villet pege paa dette Punkt, og jeg antager, at man vil have ſin Opmærksomhed henvendt derpaa, naar Sagens Enkeltheder komme til Behandling. Det er for øvrigt ikke den eneſte Henſeende, hvori Nævningeinſtitutionen, ſaaledes ſom den var foreſlaaet af Proceſskommiſſionen, var mangelfuld i demokratiſk Henſeende. Jeg ſkal, uden at gaa ind paa Enkeltheder, blot nævne, at Udgangen til at ſaa ſin Sag for Nævningerne var ikke faſtſat paa noget for den anklagede betryggende Maade. Jeg ſkal ſlet

ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Nævningers Anvendelſe i Civilproceſ, det ligger ikke for, det omtales ikke en Gang i Grundloven — men det er den anklagedes Udgang til at ſaa ſin Sag paafendt af Nævninger, ſom ikke var ſikret paa en betryggende Maade i den meget ærede Miniſters Forſlag. Ligeledes med Henſyn til Optagelſe af Grundliſter til Nævninger fandtes den mærkelige Beſtemmelſe, at — lad mig ſige det kort — ſimple Folk bleve ikke optagne, medmindre de ſelv begærte det. Jeg tror imidlertid ikke, man ſkal være ængſtelig for at optage Folk paa Grundliſterne, naar man har ſørgt for, at der er en tilfredsſtillende Komite til at udtage Narſiſten af Grundliſterne; thi det er dog paa den, al Ting beror. Jeg nævnte blot diſe Punkter i Forbigaaende, men Hovedpunktet er det, jeg forſt udtalte mig om, Nævningernes Udtagelſe af Grundliſterne. Jeg ved nu ikke, hvorledes den ærede Forſlagsſtiller og hans nærmefte Meningsfæller her i Tinget ville ſtille ſig til dette Spørgsmaal. Hans Udtalelſe i Indledningsforedraget gav jo ikke nogen Vejledning i ſaa Henſeende, tværtimod tydede den paa, at han vilde holde det nede, men det er min Overbeviſning, at det er derom hele Spørgsmaalet vil komme til at dreje ſig, ſaavel her i Tinget ſom uden for dette. Det er derom, hele Kampen vil ſtaa, og derfor er det rigtigt, at vi pege paa det i Tide og ſige, at paa dette Punkt maa Folketinget anſe det for ſin Skyldighed at varetage Demokratiets Ret. Vi maa ikke tro, at vi komme ſaa let til denne Reform her til Lands, at det vil gaa ſaa let ſom f. Eks. forſtellige af de Sager, ſom vare til Forhandling i forrige Samling mellem det ærede Mellemparti og den ærede Regering. Derſom vi alle, ſaavel fra den moderate Side ſom fra den Side, jeg nærmefst tilhører, opfyldte de Forventninger, under hvilke vi ere valgte, ſaa ville vi ikke kunne give efter lige over for de Fordringer, ſom den meget ærede Miniſter ſtillede med Henſyn til Nævninger for 10 Nar ſiden, og ſom vi kunne være overbeviste om, at han og hans Parti her i Tinget lige ſaa vel ſom i det andet Ting ville ſtride for til det yderſte, idet de lige ſaa vel ville ſøge at unddrage Befolkningen Indflydelsen paa Rettens Pleje, ſom de have ſtræbt at unddrage den Indflydelsen paa Lovgivningen og paa Finanslovens Behandling. Lad det ſtaa klart for alle, hvad dette Ting mener om denne Sag, og derfor tillader jeg mig at opfordre det høje Ting til at ſtemme for det Vædringsforſlag, ſom jeg har ſtillet.